

● 3. SEJA OBČINSKEGA SVETA ZS

VIDETI VZROKE IN POSLEDICE

Občinski svet ZS je na svoji 3. redni seji med drugim obravnaval gospodarski položaj v ozdih in analizo polletnih rezultatov poslovanja. Uvod je podala Nina Jevšnik, predsednica komiteja za družbeno planiranje pri izvršnem svetu SO, ki je ocenila, da vsi ozdi že poslujejo v zaostrenih gospodarskih razmerah, za katere je značilno vedno bolj pereče pomanjkanje surovin in reprodukcijskega materiala ter manjše možnosti za razpolaganje z deviznimi sredstvi. O izgubarih smo že pisali. Večji fizični obseg proizvodnje — predvsem zaradi novih zmogljivosti — pa je opazen v Julonu, Saturnusu — tozd Orodjarna in vzdrževanje in tozd Avtooprema, Indosu, Kemični tovarni Moste in HP Kolinška.

Večje število ozdov je v 1. polletju prekorčilo dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. Posebna delovna skupina izvršnega sveta SO že nekaj časa preverja vzroke za prekoračitve in bo po opravljeni analizi za kršitelje predlagala najostrejšje ukrepe, še zlasti za tiste, pri katerih se kršitve vle-

čejo že nekaj let.

V nadaljevanju je Nina Jevšnik povzela bistvene izsledke analize srednjeročnih planskih dokumentov, iz katerih je razvidno, da je v naši občini še 8 gospodarskih ozdov, ki nimajo izdelanih niti temeljev planov. Za spremembe in dopolnitve srednjeročnih planskih dokumentov

je sprejelo sklepe o njihovi dopolnitvi 98 ozdov, 15 se jih je do sprememb negativno opredelilo, 29 ozdov pa o tem še sploh ni sklepalo. Po sklepu izvršnega sveta pa morajo vsi ozdi sprejeti sklepe o spremembah in dopolnitvah planskih dokumentov do 15. oktobra, spremembe pa do 30. novembra.

Podpisovanje samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev SIS materialne proizvodnje ni zadovoljivo. Kot vzrok za tak položaj so udeležence ugotavljale poslabšanje gospodarske situacije, vendar bo občinski svet ZS vodil akcijo za izpolnjevanje sprejetih obveznosti in tudi opozoril OO ZS na nujnost opredelitve do samoupravnih sporazumov.

Po razpravah so člani občinskega sveta ZS sprejeli sklepe o sodelovanju z izvršnim svetom občinske skupščine pri organiziranju obiskov v ozdih, ki so poslovali z izgubo ali delajo na meji rentabilnosti, kjer se bodo dogovorili o izvajanju vseh nadaljnjih ukrepov. V zvezi z akcijo glede sprememb in dopolnitev srednjeročnih planov pa bo občinski svet ZS kar najprej organiziral namenske razprave v vseh večjih ozdih.

Člani občinskega sveta ZS so v nadaljevanju obravnavali še predlog za izdajo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju s pripombami iz razprav na sejah občinskih odborov sindikatov dejavnosti in sveta za življenjske in delovne razmere, potrdili vse bistvene pripombe na dokumente za 10. kongres ZSS, sprejeli operativni program dela občinskega sveta ZS do decembra 1982 ter obravnavali še druge najaktualnejše svoje naloge.

M. L.

37 let Gradisa

Dne 4. oktobra 1945 je bilo z uredbo takratnega ministrstva za gradnje ustanovljeno gradbeno industrijsko podjetje Gradis, ki je združilo vso gradbeno operativno in skromno zapuščino mehanizacije. Tako so se začeli prvi zametki povojnega slovenskega gradbeništva. Pred mlad kolektiv je bila postavljena velika naloga: obnova porušene domovine in kapitalna gradnja.

V vseh teh letih se je Gradis razvijal in postal največja gradbeno delovna organizacija v Sloveniji in tretja v Jugoslaviji. V 18 tozidih in 3 delovnih skupnostih je zaposlenih 7000 delavcev. Gradisovi delavci so zgradili vrsto kapitalnih industrijskih objektov: Litostroj, hidroelektrarne na Savi in Dravi, TE Šoštanj, JE Krško, IMV, luko Koper, železarni Jesenice in Ravne na Koroškem, avto ceste, stanovanja, poslovne zgradbe, šole, zdravstvene domove, kulturne ustanove itd.

Vrsto let je Gradis prisoten tudi v tujini. Sedaj je že vsak deseti Gradisovec zaposlen v inozemstvu, predvsem v Iraku in ZR Nemčiji, saj je to v sedanjih situaciji, ko je investicijska poraba v domovini močno omejena, edini izhod.

C. P.

● DELOVNA ORGANIZACIJA ŽITO IN KADRI

Za kadrovsko zaledje

Nepretrgane so vrste mladih, ki prihajajo na poučne ekskurzije v Žito. Tam se bežno seznanijo s tremi smermi: mlinarstvom, pekarstvom in konditorstvom, ugriznejo v štručko, polizejo bonbon in — nikoli več jih ne vidimo. Prav tovarna bonbonov Šumi pa »boleha« za največjim osipom delavcev in kadrovska služba ima nemajhne težave, da lahko proizvodnja nemoteno teče. Prav tako je z mlinarstvom, kjer imajo le enega zaposlenega s končano srednjo šolo, mlajšega od 24 let.

V Žitu že dolgo razmišljajo, kako bi pritegnili mlade v poklic, ki niso tako popularni. Verjetno bi bil najboljši način nepretrgane, celoletne povezave z bližnjo OŠ Jožeta Moškriča, katere pokrovitelj je ŽK Žito. Ne gre samo za en ali dva obiskovalca učencev v letu, marveč za pedagoško in metodološko neprekinjeno povezavo šole z delovno organizacijo, v kateri naj bi učenci po končanem šolanju iskali zaposlitev.

Največja napaka tako imenovanega ad hoc kadrovanja je v nepoznavanju ali bežnem seznanjanju mladih s posameznimi poklici. Mesec, dva pred odločitvijo (neusmerjeno) dobe površne podatke o smereh v živilsko-predelovalni industriji, posredujejo pa jim jih ljudje, ki niso strokovnjaki za posamezna področja.

Zato se bodo nujno morali povezati tudi delavci iz občinskih

kadrovske službe s strokovnjaki iz posameznih tozdov. Le-ti imajo bogato dokumentacijo, celo kratkometražne filme o proizvodnih procesih, vrstah izdelkov, širokih možnostih razvoja posameznih smeri...

Obstajajo študije, načrti, analize, laboratorijski izdelki, pri katerih delajo ne le mlinarji in peki, pač pa agronomi, živilski tehnologi, gradbeniki, ekonomisti, diplomanti srednje ekonomske in drugih srednjih šol. Te delavce in gradivo velja le bolj aktivirati in pritegniti!

Živilski šolski center v Mariboru — edini te vrste v Sloveniji — ni imel v prvem letu usmerjenega izobraževanja niti enega učenca iz 27 slovenskih občin, tudi iz naše ne. To najbrž tudi pomeni, da se učenci neradi vsujejo zunaj svoje regije. Po drugi strani pa je boj za hrano vse večji, starejši delavci, večinoma priučeni, odhajajo, mladih pa ni.

Vse bolj izpopolnjena tehnologija pa zahteva vse manj nekvalificiranih delavcev, ki kaj radi odhajajo za boljšim kosom kruha in niso življenjsko vezani na kraj.

Pritegnitev učencev torej, ki žive in stanujejo v kraju, kjer je delovna organizacija, je že lahko močno zagotovilo, da bi bil osip delavcev manjši. Nobeni posebnim programom — teh v živilski usmeritvi še ni — ne bodo mogli zagotoviti kakšnega kadrovskega zaledja kot sistematično, dolgoročno negovana navezanost na kraj in delovno organizacijo v njem. Nagnjenja in talenti pa se, kot vemo povedati psihologi, začno razvijati že pri malčku.

IVAN CIMERMAN

CILJI SO URESNIČLJIVI

Od pravočasne in pravilne setve je odvisna žetev v prihodnjem letu

Še nekaj dni in tudi v naši občini bo setev pšenice končana. Kmetje združniki se bodo z družbenim sektorjem vključili kot del celote v skupno akcijo za intenziviranje poljedelske proizvodnje in za tržno povečanje pridelave pšenice.

Naša aktivnost bo usmerjena v to, da bomo še povečali število hektarjev družbeno organizirane pridelave pšenice in ob žetvi zagotovili še višji odkup kot letos.

Družbeni sektor bo posejal 83 ha pšenice. Ob tem si je zadal proizvodni cilj, da bo z uporabo vseh agrotehničnih ukrepov dosegel pridelek 5,5 tone na hektar in vso količino tudi namenil za prehrano ljudi.

Zadružni svet TZO Dobrunje je sprejel program, da bo v kooperaciji posejanih 50 ha pšenice in v prihodnjem letu zagotovljen

odkup 100 ton tržnih viškov.

Zadruga je v ta namen že pripravila zadostne količine kvalitetnih semen pšenice in ima na zalogi dovolj mineralnih gnojil za jesensko setev.

Strokovno-pospeševalna služba v zadrugi se bo morala v neposrednih stikih s kmeti dogovoriti o obsegu organizirane pridelave pšenice in skleniti ustrezne pogodbe.

Ob tej aktivnosti pa moramo vedeti, da jesenska setev ni samo naloga zadruga in strokovnih služb, temveč se morajo v to

vključiti tudi krajevne skupnosti in njih družbenopolitične organizacije, ki morajo ob poznavanju položaja na svojem območju storiti vse, da bo zagotovljen program tudi v celoti uresničen.

Letošnjo setev pšenice mora zadruga organizirati tako, da bo vsak družbeno organiziran hektar posejan strojno, ker je le tako možno pričakovati visoke pridelke. To bo zahtevalo malo večje usklajevanje uporabe sejalnic, vendar je naloga uresničljiva.

Letošnjo akcijo bo brez dvoma podprl tudi dokončni obračun žitnih organizacij, ki ga bodo izvedle na osnovi ugotovljene povprečne nabavne cene v drugih republikah.

Potek aktivnosti in dosedanjih priprav za izvedbo te naloge zagotavlja, da bodo cilji uresničeni. Tudi pogovori s kmeti kažejo, da so ekonomsko-proizvodne možnosti za družbeno organizirano pridelavo pšenice spodbudne. Prav tako pa se tudi kmetje-združniki zavedajo svojih obveznosti, ki jih imajo pri uresničevanju zastavljenih programskih nalog. Zato smo prepričani, da bodo uspešno uresničili tudi to nalogo.

JU

● ČESTITKE OB JUŽILEJU

Naš občan Janez Hočevnar, rojen 16. septembra 1922, stanujoč v Menardovi ul. št. 8, je v septembru praznoval svoj šestdeseti, Dušan Zadavc, rojen 24. septembra 1912, stanujoč v Ulici bratov Rozmanov št. 10, pa svoj sedemdeseti rojstni dan. Slavljenca sta udeleženca NOB in nosilca Partizanske spomenice 1941. Slike Janeza Hočevnarja ne objavljamo, ker nam je ni bilo mogoče dobiti.

K življenjskima jubilejema čestitamo!

● POT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

UTRIP SVOBODOLJUBNEGA MESTA

Pot spominov in tovarštva je z manjšimi odmiki načrtovana po trasi bodoče žice, s katero je okupator februarja 1942 v dolžini 34 km obdal Ljubljano, da bi jo kot središče narodnoosvobodilnega boja ločil od drugega slovenskega ozemlja, narodnoosvobodilni boj pa zadržal. Tega cilja okupator kljub pomoči domačih izdajalcev ni nikoli dosegel. Prebivalci Ljubljane mesta — heroja so neustrašno vztrajali in nadaljevali že začeti boj vse do nepozabnega 9. maja 1945.

Leta 1976 je bil v Ljubljani sprejet odlok, ki je opredelil 60 m širok pas trase bodoče žice kot nezazidljivo spominsko zemljišče. Z istim odlokom so bili kot spominska obeležja narodnoosvobodilnega boja opredeljeni vsi spominski kamni in spomeniki, postavljeni na trasi žice, celotna trasa pa vršana in sprejeta v takratnem generalnem urbanističnem planu Ljubljane.

Leta 1974 je bil ustanovljen odbor za izgradnjo in vzdrževanje Poti spominov in tovarštva (PST). Pripravil je predlog družbenega dogovora o gradnji, urejanju in vzdrževanju PST, ki je bil po široki javni razpravi sprejet in podpisan v letu 1977.

Delavci tozdov, sisi in družbenopolitične skupnosti Ljubljane so se s samoupravnim sporazumom obvezali, da bodo v letih 1977—1981 za gradnjo PST združili petdeset milijonov din, kolikor je bila predračunska vrednost projekta v letu 1977.

V letih 1977—1981 je bilo zbranih 48.739.940,70 dinarjev, porabljenih pa 46.079.428,70 dinarjev. S temi sredstvi ter prostovoljnimi delom mladine in delavcev ljubljanskih organizacij združenega dela je bilo zgrajenih 15.381 m PST.

Investicijska vrednost projekta pa je znatno narasla. V letu 1977 ni bilo račun na tolikšno podražitev gradbenega materiala in storitev v gradbeništvu, na tolikšno stopnjo inflacije, nastali pa so še nepredvideni stroški kot plačilo prispevka za

spremembo namembnosti zemljišča (PST deloma poteka po kmetijskem zemljišču), geodetske storitve, razne odškodnine, izdelava delilnih načrtov in vpisovanje novih stanj v zemljiško knjigo.

Veliko težav je s pridobivanjem zemljišč, kar je za občine še dodatno finančno breme. Le-te morajo v letu

1982 za odkup zemljišč zagotoviti 9.483.000 dinarjev.

Po izračunih bi potrebovali za dokončanje PST še 124.444.410 dinarjev, s tem da se sredstva, predvidena za leti 1983 in 1984, valorizirajo za uradno ugotovljeno stopnjo rasti cen gradbenih storitev.

Da bi lahko do leta 1985 dokončali PST in jo kot spomenik narodnoosvobodilnega boja Ljubljane — mesta heroja ob 40. obletnici osvoboditve v celoti predali v uporabo prebivalcem Ljubljane, je bil sprejet in podpisan dogovor o spremembah in dopolnitvah družbenega dogo-

vora o izgradnji, urejanju in vzdrževanju PST. Hkrati poteka akcija za podpisovanje samoupravnih sporazumov za združevanje sredstev.

V letu 1982 je potrebno zbrati 40.352.874 dinarjev, pri čemer naj bi delavci ljubljanskih organizacij združenega dela združevali po 200 dinarjev letno.

Podpisovanje samoupravnih sporazumov ne poteka tako, kot bi želeli in od dejavnosti naprednih in zavednih subjektivnih sil je odvisno, da se akcija pospeši in s tem zagotovi uresničitev predvidenega in načrtovanega programa gradnje v letu 1982.

Gradnja PST je opredeljena tudi v srednjeročnem programu Ljubljane za obdobje 1981—1985.

Odkolitev odbora, da bo PST zgrajena do leta 1985 in ob 40-letnici osvoboditve kot svojstven spomenik narodnoosvobodilnega boja predana prebivalcem Ljubljane v uporabo, je dobila najširšo politično podporo. S tem bo poravnani naš dolg, odprti pa bo tudi najlepši prispevek k jubileju. Samo s politično podporo PST ne bo zgrajena: odbor pričakuje in želi več. In prepričan je, da bodo delovni ljudje v tozidih in družbenih skupnostih, tako kot doslej, zavestno sprejeli svoje obveznosti in podprli samoupravni sporazum za združevanje sredstev, da bodo politični, samoupravni in upravni subjekti hitrejši in uspešnejši pri reševanju že znanih in novih, še nepredvidenih težav ter da bomo vsi skupaj enotni in vztrajni zgradili Pot spominov in tovarštva v predvidenem roku in tako z novo zmago praznovali 40. obletnico osvoboditve mesta.

ODBOR ZA IZGRADNJO PST

● SML — UPRAVA ZA INŠPEKCIJSKE SLUŽBE

Halo! 322-061

● Učinkovita akcija preprečila škodo

Vodnogospodarski inšpektor je prejel obvestilo, da je izvajalec gradbenih del IPK Kanalizacija — tozd Komunalna operativna pri gradnji kanala v soseski Nove Fužine poškodoval obstoječo ponikovalnico meteoritnih voda v kemično proizvodnem podjetju Olmaš Poljska pot 2.

Se istega dne je pri inšpekcijskem pregledu ugotovil, da je ponikovalnica, grajena pred več deset leti, onesnažena z olji. Po temeljitnem pregledu kanalskega sistema kemično proizvodnega podjetja Olma je bila določena sanacija onesnaženih področij. Onesnaženi gramozni material je bil odstranjen, dopeljan na za to določeno deponijo, kjer so ga mešali s filternim pepelom tovarne Moste in drugimi izkopnimi materiali, ki so jih sočasno dovažali. Vzorec onesnažene zemlje, odvzet za analizo, je izkazal onesnaženje zemljine z mineralnimi olji in emulgatorji, ki jih uporabljajo v proizvodnem procesu te delovne organizacije.

Poskodovano interno kanalizacijo so obnovili, lovilec olj in masčob pa ponovno preizkusili na tesnost. Obstoječi lovilec olj in masčob je vključen v novozgrajeni kanalski sistem in služi namenu. Hidravlični izračun je pokazal, da volumen lovilca olj in masčob ustreza, zato je upravljalce interne kanalizacije izdal soglasje za priključitev interne kanalizacije obrata Olme na javno kanalizacijo. Tako je preprečeno onesnaževanje globlje ležečih plasti gramozna in s tem tudi podtalnice. Priključitev na javno kanalizacijo je omogočilo obratu, da ponovno prične s svojim proizvodnim procesom.

Po pregledu celotne dokumentacije, arhivskih projektov je ugotovljeno, da Olma nima načrtov o izvedbi obstoječe meteorne kanalizacije na področju obrata. Poslovnik za vzdrževanje oljnih lovilcev delovna organizacija ni obnovila, kot to določa zakon o vodah. Vodnogospodarski inšpektor bo ovadil odgovorne osebe.

TONE OSENNAR

● Med cenami

Kemična tovarna Moste-Protektor zaračunava stroške karkasa oz. obnavljanja avtomobilskih plaščev po potrjenem ceniku z dne 20. 5. 1982. Stroški karkasa zajemajo stroške nakladanja karkasa na terenu, prevoz do skladišča, stroške pregleda, kontrole in brušenja in stroške skarta, kar se kasneje pri tehnološkem postopku obnavljanja pokaže, da je karkasa zanič. To je torej neke vrste odvisni strošek, katerega KTM — Protektor zaračunava v povprečnem znesku glede na dimenzijo karkasa. Za to vrsto stroškov v KTM — Protektor ne ugotavljajo konce obračunskega razdobja pozitivne oziroma negativne razlike, kar je vzrok, da se niso uvedli ugotavljanja stroškov na strokovnih mestih.

IZ TRŽNEGA INŠPEKTORATA

● Za trditev — dokaz!

Prijavitelj je zatrjeval, da je zaplet v bifeju Emona marketa v Novih Jaršah plačal s 1000-dinarskim bankovcem in dobil namesto 970 vrtnih 20 din. Namestnica poslovalce je trdila, da je plačal z bankovcem za 50 din. Komisijna kontrola blagajne je izkazala višek 97,95 din. Stranke v bifeju, ki prijavitelja poznajo, so povedale, da je s tovrstnimi pritožbami oziroma zahtevki že večkrat poskušal v drugih lokalah.

MUIS — MI 7-82